

2004 İlköğretim Programının “Öğrenme-Öğretme Süreci” Boyutu İle İlgili Yapılan Araştırmaların Değerlendirilmesi¹

Yrd.Doç.Dr. Hilal Kazu
Fırat Üniversitesi-Türkiye
hkazu@firat.edu.tr

Serkan ASLAN (Y.L.Öğr.)
Fırat Üniversitesi-Türkiye
aslan.s1985@gmail.com

Özet

Ülkemiz, 2004-2005 eğitim-öğretim yılında eğitimde bir devrim gerçekleştirerek “öğretmen merkezli” anlayıştan vazgeçip “öğrenci merkezli” anlayışa geçmiştir. Bu anlayışa dayalı olarak tüm ilköğretim programları yapılandırmacı yaklaşımı temele alarak değiştirilmiştir. Yapılandırmacılık, son yıllarda eğitim uygulamalarını en çok etkileyen yaklaşımlardan biri olmuştur. Yapılandırmacı yaklaşım, eğitim alanında bilgi inşası anlamında kullanılmaktadır. Bu yaklaşımda, öğrenciler var olan bilgilerinin üzerine yeni bilgileri inşa etmektedirler. Bu yaklaşımla birlikte, öğrenme-öğretme kavramına farklı anlamlar yüklenmiş ve bu farklı anlamlar öğretmen ve öğrencinin rollerinde değişikliklere yol açmıştır. Yeni programların uygulanmasında öğretmen rehber niteliğindedir, yani bilgiyi veren değil, bilgiye giden yolu gösteren bir rehberdir. Yeni programlarda, çoklu zeka, eleştirel ve yansıtıcı düşünme, aktif öğrenme, yaratıcı düşünme gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek çağdaş yaklaşımlara da yer verilmiştir. Yapılandırmacı yaklaşımla birlikte eğitim programının öğelerinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu araştırmada, 2004 ilköğretim programının “öğrenme-öğretme süreci” boyutu ile ilgili yapılan araştırmaların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bunun için araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaların analizinde, meta-analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma kapsamını, 2004-2011 yılları arasında yeni ilköğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik yapılmış olan ve araştırmacılar tarafından ulaşılabilen 29 bildiri ve 25 makale oluşturmaktadır. Çalışma kapsamını oluşturan yayınlara Google, Akademik Google, ERIC, ASOS, Ulakbim gibi arama motorları kullanılarak ulaşılmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda şu sonuçlara ulaşılmıştır: Araştırmaların çoğunun 2006-2008 yılları arasında yoğunlaştığı, araştırma modeli olarak daha çok nitel ve betimsel araştırma modellerinin kullanıldığı, veri toplama aracı olarak anket ve görüşmenin seçildiği, hedef gruplar olarak daha çok öğretmenlerin belirlendiği, yapılan araştırmaların daha çok iç ve batı bölgelerde uygulandığı ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada, ayrıca yapılan araştırmaların sonuç ve önerilerine de yer verilmiştir. En son olarak da araştırmalara dayalı olarak yapılan değerlendirmeler ve araştırmaların sonuç ve önerileri de göz önüne alınarak öneriler geliştirilmiştir.

78

Anahtar Sözcükler: 2004 İlköğretim Programı, Öğrenme-Öğretme Süreci, Yapılandırmacılık.

GİRİŞ

Bilgi çağı olarak adlandırılan çağımızda, bilgi büyük bir hızla değişmektedir. Bu değişim eğitimi de etkilemektedir. Ülkelerin birçoğu eğitim alanındaki gelişmeleri

¹ Bu makalenin bir bölümü 20. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda (8-10 Eylül 2011, Burdur) sözlü bildiri olarak sunulmuştur

dikkate alarak eğitim programlarını değiştirmişlerdir. Ülkemiz de bu değişim *trendine* uyarak 2004-2005 eğitim-öğretim yılında eğitimde bir devrim gerçekleştirerek “*öğretmen merkezli*” anlayıştan vazgeçip “*öğrenci merkezli*” anlayışa geçmiştir. Bu anlayışa dayalı olarak ve diğer ülkelerin eğitiminde de ön plana çıkan yapılandırmacılığa göre tüm ilköğretim programları değiştirilmiştir.

Yapılandırmacılık, son yıllarda eğitim uygulamalarını en çok etkileyen felsefelerden biri olmuştur. Yapılandırmacılık, bireyin "*zihinsel yapılandırması*" sonucu gerçekleşen biliş temelli bir öğrenme yaklaşımıdır. Yapılandırmacı yaklaşım öğretme kavramından çok, öğrenme kavramını merkeze alır. Yapılandırmacılık kuramına göre öğrenme; bireylerin kendi deneyimleri, zihinsel yapıları ve inançlarına bağlı olarak bilgiyi yapılandırma sürecidir. Yapılandırmacılık başkalarının bilgilerini olduğu gibi bireye aktarmak yerine, insanların kendi bilgilerini kendilerinin yapılandırmasını önermektedir. Yapılandırmacı yaklaşımın bir sonucu olarak öğrencilerin, öğrenme sürecine katılımı, yaparak-yaşayarak ve düşünerek öğrenmeleri hedeflenmiş, kritik ve yaratıcı düşünme, analiz etme ve değerlendirme gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirebilecekleri öğrenme ortamları yaratılmaya çalışılmıştır (Arslan, 2007; Durmuş, 2007; Koç ve Demirel, 2004; Richardson, 2003). Ülkemizde yapılandırmacı yaklaşımla birlikte eğitim programının öğeleri olan hedef/kazanım, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirmede önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu öğelerde, öğrenciyi temele alıp onu aktif kılan çağdaş anlayışlar hakim olmuştur.

2004 ilköğretim programında esas alınan öğrenme-öğretme anlayışı şu ifadelerle açıklanmaktadır (MEB, 2005b):

“Günümüzde öğrenme ve öğretme süreci ile ilgili olarak yeni yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Bilginin yarılama süresinin 4 yıl gibi oldukça kısa sürelere inmesi ve dolayısıyla mevcut bilgilerin hızla eskimesi nedeniyle çocuklara bilgi aktarma yaklaşımının önemi azalmıştır. Öğrenme-öğretme sürecinde çocukların bilgilerini sürekli güncelleyebilme becerilerinin geliştirilmesi daha önemli hale gelmiştir. Bunu da öğrencilerin aktif olduğu yöntemlerle gerçekleştirmek gerekmektedir. Öğretmenlerin temel rollerinden biri, öğrencilere bu anlayışa uygun öğrenme-öğretme ortamı hazırlamaktır. Öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecinin her aşamasına aktif olarak katılımı sağlanmalıdır. Bu süreçte öğretmenler, öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları dikkate almalıdır. Öğrenme- öğretim ortamları düzenlenirken öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve zeka alanlarına sahip olacakları akılda tutulmalıdır.”

Eski programda öğrenme-öğretme sürecindeki etkinlikler; ezbere dayalı, üst düzey becerileri göz önünde bulundurmayan, daha çok anlatım ve soru cevap yönteminin kullanıldığı öğretmen merkezli bir anlayışla yapılmaktaydı. Yeni programda öğrenme-öğretme süreci içerisinde, öğrenmenin gerçekleşebilmesi için doğal merakın uyarılması, öğrenci merkezli etkinlikler, öğrenilenleri farklı ortamlarda kullanmak ve öğrenciler arasındaki işbirliğini teşvik etmek gibi unsurlara önem verilmiştir. Yeni program Avrupa ülkelerine *entegrasyonu* sağlayarak çağdaş eğitim yaklaşımlarını da beraberinde getirmiştir. Özellikle son yıllarda adlarından oldukça söz edilen “*Çoklu Zeka Kuramı, İşbirlikli Öğrenme, Proje Tabanlı Öğrenme, Probleme Dayalı Öğrenme, Aktif Öğrenme, Eleştirel ve Yansıtıcı Düşünme*” gibi çağdaş yaklaşımlar yeni programlara yerleştirilmiştir. Öğrenme-öğretme sürecinde yapılan etkinlikler, bu yeni yaklaşımları dikkate alarak, okulun ve çevrenin şartları gözetilerek oluşturulmaktadır. Bu bakımdan

yeni program esneklik özelliği göstermektedir. 2004 ilköğretim programlarında, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre hazırlanan öğrenme-öğretme süreci öğrencilere bilgi, becerilerini sergileyip kullanabilecekleri ortamlar oluşturmayı gerektirmektedir. Bu ortamların oluşturulması için sınıfların fiziki mekânı da öğrenciyi merkeze alarak düzenlenmektedir (Yanpar, 2009: 226).

Ülkemizde ilköğretim seviyesinde öğrenme-öğretme sürecindeki etkinliklerin öğrenciyi merkeze alan, onun ilgi ve istidatlarına göre, çevrenin koşulları da göz önünde bulundurularak hazırlanması önerilmektedir. Öğrencilerin programlarda belirlenen kazanımları edinebilmesi için kullanılacak öğretim stratejileri ve öğrenme deneyimleri mümkün olan her durumda yapılandırmacı öğrenme yaklaşımıyla yönlendirilmeli, öğrenme ortamları ve öğretim stratejileri de “*Yapılandırmacı Yaklaşımı*” olabildiğince yansıtılmalıdır (MEB, 2005a). Ancak yapılan çeşitli araştırmalar, ülkemizde öğretmenlerin öğrenme-öğretme sürecini düzenlemede eksiklerinin olduğunu ortaya koymaktadır (Görgeç vd, 2008; Aydın ve Özmen, 2009). Yapılan araştırmalar incelendiğinde, yeni ilköğretim programlarının öğrenme-öğretme sürecine yönelik, birbirinden bağımsız yapılan çalışmalarda farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçları yorumlamak ve yeni ilköğretim programların öğrenme-öğretme süreci bakımından işlevliliğini görebilmek için böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulmuştur. Yapılan bu araştırmanın, yeni ilköğretim programlarının öğrenme-öğretme sürecinin genel bir resmini ortaya koyacağı düşünülmektedir. Buna göre, bu çalışmada, 2004 yılından bugüne kadar yapılmış ve literatür taraması sonucu ulaşılmış araştırmalar incelenerek, ilköğretim programının öğrenme-öğretme süreci boyutu ile ilgili yapılan araştırmaların değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın verileri “betimsel tarama modeli” esasına göre toplanmıştır. Karasar (2000: 77) tarama modellerini, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımları olarak tanımlamaktadır. Daha önceden yapılmış araştırmaların sonuçlarının bütünleştirilmesi yöntemi olarak ifade edilen “*meta analiz*” (Balcı, 2004; Sağlam ve Yüksel, 2007) kullanılarak 2004 ilköğretim programının öğrenme-öğretme süreci boyutuna yönelik yapılmış olan ve çalışma kapsamındaki bildiri ve makaleler bu araştırmanın veri kaynağı olarak içerik analizine (Yıldırım ve Şimşek, 2006) tabi tutulmuş, nicel ve nitel yöntemle değerlendirilmiştir.

Araştırmanın çalışma kapsamını 2004 ilköğretim programının “*öğrenme-öğretme süreci*” boyutuna yönelik yapılan 2004-2011 yılları arasında bildiri ve makaleler oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında yer alan ve bu alanda yapılmış olan bildiri ile makaleler Ek:1’de verilmiştir.

Araştırmada, 2004 ilköğretim programlarının öğrenme-öğretme süreci boyutuna yönelik yapılmış olan makale, sempozyum, kongre bildirilerinden, araştırmacılar tarafından ulaşılabilen yayınlardan ve alana dair kavram ve isimlerden (öğrenme-

öğretme süreci, program, program değerlendirme vb.) de yola çıkılarak eğitim dergilerinin web sitelerinden ilköğretim programlarının öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesine yönelik yapılmış yayınlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Ulakbim, Google, Akademik Google, ASOS, ERIC arama motoru gibi web sayfaları ile eğitim fakültelerinin dergilerinde çalışma kapsamını oluşturan yayınlar araştırılmıştır. Çalışma kapsamını oluşturan araştırmalardan temininde sakınca görülmeyenler PDF dosyası olarak indirilmiştir. Çalışma kapsamını oluşturan yayınlar seçilirken aşağıdaki ölçütler dikkate alınmıştır:

- 1- Yeni öğretim programlarının öğrenme-öğretme süreci boyutuna yönelik yapılmış araştırmalar,
- 2- Nitel ve/ya nicel veri içeren araştırmalar,
- 3- 2004-2011 yılları arasında gerçekleştirilen araştırmalar,
- 4- Hakemli dergilerde yayınlanan makaleler ile ulusal ve uluslararası sempozyum, kongrelerde sunulan bildiriler.

Bu sürecin sonunda, 2004-2011 yılları arasında yapılmış 29 bildiri, 25 makale olmak üzere 54 araştırmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan araştırmalar öncelikle türleri bağlamında sınıflandırılarak incelenmiştir. Elde edilen bilgilere göre araştırmaların yayınlandığı yıllar, araştırmaların modeli, veri toplama araçları, hedef grupları, öğretim programları (Fen ve Teknoloji, Türkçe, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, Matematik) ve araştırmaların yapıldığı illere göre dağılımlarını ortaya koyacak şekilde içerik analizi yapılmıştır. Bazı araştırmalar birden çok ilde ve farklı hedef grupları ile yapılmıştır. Bunlar ilgili tablolarda gösterilmiştir. Ayrıca, ulaşılan araştırmaların bazıları, tüm öğretim programlarını değerlendirirken bazıları sadece bir öğretim programını değerlendirmektedir. Yıldırım ve Şimşek (2006) nitel araştırmalarda, verinin ve elde edilen sonuçların nasıl elde edildiğinin detaylı bir şekilde rapor edilmesinin geçerlik için önemli bir ölçüt olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda bu araştırmada veri toplama ve analizi süreci detaylı bir biçimde açıklanmıştır. Çalışmanın güvenilirliğini sağlamak için, elde edilen veri önce birinci araştırmacı tarafından daha sonra da ikinci araştırmacı tarafından analiz edilerek çalışmaların hangi kategorilere girdiği belirlenmiştir. Birinci ve ikinci araştırmacının analizleri karşılaştırılarak örtüşen ve örtüşmeyen kategorilerin sayısı tespit edilmiştir. [Güvenirlilik = örtüşenlerin sayısı / (örtüşenler + örtüşmeyenler sayısı)] formülü (Milles and Huberman, 2002) kullanılarak güvenirlilik düzeyi %98 bulunmuştur. Milles ve Huberman'a göre ise bu formülden elde edilen %90 ve üzerinde değerler güvenirlilik için yeterli bulunmaktadır. Son adımda ise kategorilerin son hali oluşturulmuş, veriler SPSS 16.0 istatistik paket programına aktararak yüzde ve frekans değerleri hesaplanmıştır.

BULGULAR ve YORUMLAR

1-Bildiri ve Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaların 2006-2008 yılları arasında yoğunlaştığı görülmektedir. Bunun nedeni, yeni ilköğretim programının 2004 yılında pilot illerde uygulanıp 2005-2006 öğretim yılında resmen uygulamaya geçmesi olabilir.

Tablo 1. Bildiri ve Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

YILLAR	ARAŞTIRMA TÜRÜ		
	BİLDİRİ	MAKALE	TOPLAM
2004	-	1	1
2005	8	1	9
2006	7	2	9
2007	6	6	12
2008	6	6	12
2009	-	5	5
2010	2	2	4
2011	-	2	2
Toplam	29	25	54

Bildirilerde, 2004, 2009 ve 2011 yıllarında hiçbir yayına ulaşılmamıştır. Makalelerde, 2004 ve 2005 yıllarında bir yayına ulaşılmıştır. 2004 yılında yeni ilköğretim programları pilot illerde uygulandığından bu yıl içerisinde az yayın yapıldığı düşünülmektedir. 2008 yılından sonra yayınlarda azalma olmuştur. Yeni ilköğretim programlarının öğrenme-öğretme süreci boyutuna ilişkin uygulamadaki sorunların belli ölçülerde giderilmesinin ve programların 6 yıldır uygulamada olmasının bu azalmaya neden olduğu söylenebilir.

2-Bildiri ve Makalelerin Araştırmanın Modeline Göre Dağılımı

Tablo 2 incelendiğinde bildirilerde en çok nitel araştırma modeli (%65,52), makalelerde ise betimsel tarama modeli (%60) kullanıldığı görülmektedir. Erdoğan vd. (2011) tarafından yeni geliştirilen öğretim programları ile ilgili öğretmen görüşlerine yönelik 2005-2011 yılları arasında yapılan araştırmaların içerik analizinin yapıldığı çalışmada ise, ulaşılan 43 makalede daha çok betimsel tarama modelinin kullanıldığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 2. Bildiri ve Makalelerin Araştırmanın Modeline Göre Dağılımı

Araştırmanın Modeli	Bildiri		Makale		Toplam
	f	%	f	%	N
Alan Araştırması	-	-	2	8	2
Betimsel Tarama	10	34,48	15	60	25
Deneyisel Araştırma	-	-	-	-	-
İlişkisel Araştırma	-	-	1	4	1
Nitel Araştırma	19	65,52	7	28	26
Toplam	29	100	25	100	54

Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma türüdür. Nitel araştırma, günümüzde önemi gittikçe artan bir modeldir. Bundan ötürü araştırmalarda bu modelin tercih edildiği söylenebilir. Betimsel tarama modeli, bir durumun ortaya konulmasında kullanılan araştırma modelidir. Özellikle sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda daha çok bu model kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bundan dolayı araştırmacılar tarafından bu model tercih edilmiş olabilir. Deneyisel araştırma modelinin hiç kullanılmadığı görülmektedir. Deneyisel araştırmaların uygulanması uzun zaman gerektirmektedir, bundan ötürü araştırmacılar tarafından bu model tercih edilmemiş olabilir. Tabloda alan araştırması ve ilişkisel araştırma modellerinin de kullanıldığı görülmektedir.

3-Bildiri ve Makalelerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Tablo 3 incelendiğinde veri toplama aracı olarak bildirimlerde en çok görüşme aracının (%65,52), makalelerde ise en çok anketin (%60) kullanıldığı görülmektedir. Erdoğan vd. (2011) tarafından öğretmenlerin, öğrenme ve öğretme süreçleri ile ilgili görüş, tutum ve inançlarını belirlemek amacıyla 2005-2011 yılları arasında yapılan araştırmaların değerlendirilmesine yönelik gerçekleştirdikleri çalışmalarında da veri toplama aracı olarak daha çok görüşme ve anketin kullanıldığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3. Bildiri ve Makalelerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Veri Toplama Araçları	Bildiri		Makale		Toplam
	f	%	f	%	N
Anket	10	34,48	15	60	25
Anket ve Görüşme	-	-	2	8	2
Alanyazın Taraması	-	-	2	8	2
Görüşme	19	65,52	5	20	24
Görüşme ve Belge Analizi	-	-	1	4	1
Toplam	29	100	25	100	54

Nitel araştırmalarda kullanılan görüşme, etkili bir veri toplama aracıdır. Görüşme yoluyla, deneyimler, tutumlar, yorumlar, düşünceler, algılar ve tepkiler araştırılmaktadır. Anket ise betimsel tarama modelinde kullanılan bir veri toplama aracıdır. Mevcut durumun ortaya konulmasında ve çok sayıda kişiye ulaşmada kolaylık sağladığından bu veri toplama aracı araştırmacılar tarafından seçilmiş olabilir. Tabloda

görüldüğü üzere, alanyazın taraması, anket ve görüşme ile görüşme ve belge analizi bildirilerdeki araştırmalarda kullanılmamış, makalelerde kullanılmıştır.

4-Bildiri ve Makalelerin Hedef Gruplarına Göre Dağılımı

Ulaşılan araştırmaların bir bölümü bir hedef grubu üzerinde yapılırken, bir bölümü birkaç hedef grubu üzerinde yapılmıştır. Tablo 4 incelendiğinde bildiri ve makalelerdeki hedef grupların öğretmenler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 4. Bildiri ve Makalelerin Hedef Gruplarına Göre Dağılımı

Hedef Grupları	Bildiri		Makale		Toplam
	f	%	f	%	N
Öğrenci	2	6,45	2	5,84	4
Öğretmen	24	77,41	22	64,70	46
Veli	1	3,22	-	-	1
Yöneticiler	1	3,22	7	20,58	8
Öğretim Üyeleri	-	-	1	2,94	1
Lisans Öğrencileri (Öğretmen Adayları)	2	6,45	-	-	2
Müfettişler	1	3,22	2	2,94	3
Toplam	31	100	34	100	65

Öğrenme-öğretme sürecinin en büyük paydaşlarından biri olan öğrenciler, veliler ve yöneticiler bildirilerde hedef grup olarak çok az seçilmiştir. Bu da yapılan araştırmaların en büyük eksikliği olarak ortaya çıkmaktadır. Makalelerde veli ve öğretmen adayları hedef grup seçilmezken bildirilerde öğretim elemanları hedef grup olarak seçilmemiştir. Eğitim öğretim sürecinin denetçisi olan müfettişler, veliler ve yöneticilerle ilgili araştırmaların çok az olması dikkati çekmektedir. Ayrıca öğretmen adaylarını kapsayan çok az sayıda araştırma yapıldığı ortaya çıkan diğer bulgulardandır. Öğrenme-öğretme sürecinin düzenlenmesi öğretmenlerin sorumluluğundadır; ancak bu sürecin önemli öğelerinden biri olan öğrencilerin, bu sürecin nasıl işlediği konusunda düşüncelerinin yeterince araştırılmaması büyük bir eksiklik olarak görülmektedir. Ayrıca, öğrenme-öğretme sürecinin mevcut öğretim programlarındaki kazanımlara ulaşıp ulaşılmadığına, öğrencinin günlük yaşamına, gelişim özelliklerine ve çevre koşullarına göre düzenlenip düzenlenmediği konusunda öğrenci, veli, yönetici, öğretmen adayı, öğretim elemanları ve müfettişlerin de görüşlerinin daha fazla alınması gerekmektedir.

5-Bildiri ve Makalelerin Öğretim Programlarına Göre Dağılımı

Ulaşılan araştırmaların bir kısmı tüm programları değerlendirirken, bir kısmı da sadece bir öğretim programının değerlendirmektedir. Tablo 5 incelendiğinde bildiri (%31,03) ve makalelerde (%64) daha çok tüm öğretim programları ile ilgili araştırmaların yapıldığı görülmektedir.

Tablo 5. Bildiri ve Makalelerin Öğretim Programlarına Göre Dağılımı

Öğretim Programları	Bildiri		Makale		Toplam
	f	%	f	%	N
Fen ve Teknoloji	6	20,68	3	12	9
Türkçe	5	17,24	4	16	9
Hayat Bilgisi	4	13,79	-	-	4
Matematik	2	6,89	1	4	3
Sosyal Bilgiler	3	10,34	1	4	4
Tüm öğretim programları	9	31,03	16	64	25
Toplam	29	100	25	100	54

Tablo 5 incelendiğinde, bildirilerin çoğunun fen ve teknoloji dersi öğretim programında (%20,68), makalelerin çoğunun Türkçe öğretim programında (%16) yapıldığı görülmektedir. İlköğretim programlarının öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesine yönelik bildiri araştırmalarının olmasına karşın, hayat bilgisi öğretim programının öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesine yönelik makaleye rastlanmamıştır. Bu da yapılan araştırmaların bir eksikliği olarak ortaya çıkmaktadır.

6-Bildiri ve Makalelerin Yapıldığı İllere Göre Dağılımı

Tablo 6 incelendiğinde, ulaşılan araştırmaların bir bölümü bir ilde yapılırken, bir bölümü birkaç ilde yapıldığı anlaşılmaktadır. Bir makale ise Türkiye genelindeki il milli eğitim müdür yardımcılarına yönelik yapılmıştır; ancak hangi ilde uygulandığı belirtilmemiştir.

Tablo 6. Bildiri ve Makalelerin Yapıldığı İllere Göre Dağılımı

İller	Sayı	İller	Sayı
Adana	2	Kahramanmaraş	1
Adıyaman	2	Kocaeli	4
Afyon	2	Konya	3
Ağrı	1	Kütahya	1
Aksaray	1	Malatya	2
Ankara	10	Manisa	1
Antalya	2	Muğla	2
Aydın	1	Niğde	1
Batman	1	Osmaniye	1
Bolu	5	Sakarya	1
Çanakkale	1	Samsun	3
Denizli	1	Siirt	1
Diyarbakır	3	Sivas	1
Düzce	1	Şanlıurfa	1
Erzurum	1	Tekirdağ	1
Eskişehir	6	Trabzon	1
Gaziantep	1	Uşak	2
Hatay	3	Van	4
İstanbul	8	Yozgat	1
İzmir	5	Zonguldak	1
TOPLAM: 90			

Araştırmaların çoğunun üç büyük kentte (İstanbul, Ankara ve Eskişehir) yapıldığı görülmektedir. Ayrıca tabloda araştırmaların kırk ilde ve daha çok iç ve batı bölgelerimizdeki illerde yapıldığı ortaya çıkan diğer bir sonuçtur. Ülkemiz farklı bölgelerden ve farklı kültürel özelliklere sahip toplumlardan oluşmaktadır. Bu nedenle ülkemizin tüm bölgelerinde ayrı ayrı araştırmaların yapılmasının öğretim programlarının değerlendirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle öğretim programlarının işlevselliği ve öğrenme-öğretme sürecinin çevresel faktörler ile kültürel özellikler dikkate alınarak hazırlandığı düşünülürse, farklı il ve bölgelerde neden araştırmaların yapılması gerektiği daha iyi ortaya çıkacaktır.

7-Bildiri ve Makalelerin Sonuç ve Öneriler Bölümlerine Genel Bir Bakış

Bu bölümde araştırma kapsamında değerlendirilen makale ve bildirilerin sonuç ve önerileri yer almaktadır. Araştırmaların birçoğunda aynı sonuçlar ortaya çıkmış ve bu sonuçlara benzer önerilerde bulunulmuştur.

7.1. Sonuçlar Bölümü: Araştırmaların hedef grupları içerisinde yer alan öğretmen, yönetici, öğrenci, veli ve müfettişler yeni ilköğretim programlarının birçok yenilik getirdiğini ancak bunlar hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıklarını söylemektedirler. Özellikle öğretmenler, öğrenme-öğretme sürecinde, sınıfların kalabalık olmasından dolayı yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanmış etkinlikleri yetiştiremediklerini, yeni yöntem ve teknikleri kullanamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca sınıfların kalabalık oluşu öğrenme-öğretme sürecinde disiplin sorunlarına da neden olmaktadır. Yönetici ve müfettişler, yeni ilköğretim programlarına olumlu bakmaktadırlar. Onlara göre, yenilenen öğretim programları; bilgiye ulaşma yollarının alternatif yöntem ve tekniklerle verildiği, birlikteliğe dayalı olduğu, öğretmenin öğrenciye sorgulamayı öğrettiği, velilerle işbirliğinin esas alındığı, öğrenciyi merkeze alarak ihtiyaçlarına eğilen öğretmen ve yöneticilerin benimsediği eğitim anlayışı şeklinde ifade etmişlerdir. Öğrenciler, yeni ilköğretim programlarına olumlu tutum geliştirmişlerdir. Özellikle öğrenme-öğretme sürecinin çeşitli etkinliklerle sürdürülmesi ve öğrenci merkezli anlayışa göre derslerin işleniş bu olumlu tutumun gelişmesine neden olmuştur. Veliler, yeni öğretim programları ile ilgili yeterince bilgiye sahip değillerdir. Özellikle öğrencilere verilen ödevler ile sınıf içerisinde yapılan etkinlik malzemelerinin maliyetinin yüksek olmasından şikayet etmektedirler. Ayrıca veliler, öğrencilere verilen ev ödevlerinin zor olduğunu belirtmişlerdir, bu yüzden verilen ev ödevleri veliler tarafından yapılmaktadır. Bu da velilerin yaşamış olduğu bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

Yapılan araştırmalarda, bazı öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşımı benimsemediklerini ve bundan ötürü bu anlayışa dayalı olarak etkinlik geliştiremedikleri ortaya çıkmıştır. Bu da öğrenme-öğretme sürecini olumsuz etkilemektedir. Hedef grupların önemli bir bölümünü teşkil eden öğretmenlerin çoğu, yeni öğretim programlarının tanıtılmasında hizmetiçi eğitimin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Ancak son yıllarda yapılan çalışmalarda bu sorunun azaldığı görülmektedir. Öğrenme-öğretme sürecinin etkili bir şekilde işlemesi için gerekli olan eğitim araç-gereçlerinin yetersiz oluşu da çıkan diğer sonuçlardan biridir. Özellikle köy

okullarında bu sorun daha da önem arz etmektedir. Ayrıca öğretmen kılavuz kitaplarındaki etkinliklerin hedeflere göre hazırlanmadığı, çalışma kitaplarındaki etkinliklerin çok basit olduğundan öğrencilerin bu etkinlikleri kısa bir süre içerisinde yaptıkları belirtilmektedir. Yenilenen öğretim programlarında yaşanan en büyük sıkıntılardan biri de zamanın yetmemesidir. Derslerin gereksiz ve oldukça fazla etkinliklerle dolu olması bu sorunu ortaya çıkarmaktadır. Yeni programlarla birlikte öğrenme-öğretme sürecinin, çevresel koşullar ve öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak, günlük hayatla ilişkilendirilmesi öğretmen, öğrenci, veli, yönetici, müfettiş, öğretmen adayları ve akademisyenler tarafından olumlu bir özellik olarak gösterilmektedir.

7.2. Öneriler Bölümü: Çalışma kapsamını oluşturan araştırmaların önerileri de incelenmiştir. Araştırmaların birçoğunda benzer önerilerde bulunulmuştur. Bu önerilerin sıklıkla yinelenenleri şöyledir: Öğretmenler hizmetiçi eğitimden geçirilerek eksiklikleri giderilebilir; Yeni ilköğretim programlarındaki etkinliklere göre eğitim araç-gereçleri geliştirilmelidir Programların etkili uygulanması için sınıf mevcutları azaltılmalıdır; Öğretmen kılavuz kitapları ile öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinlikler kazanımlara uygun olarak hazırlanmalıdır; Veliler ile okul işbirliği yaparak, velilere yeni ilköğretim programları tanıtılmalıdır; Öğretmenlere programın güçlü ve zayıf yanları tanıtılmalıdır; Öğretmenlere etkinliklerin nasıl uygulanacağı ve ne kadar sürmesi gerektiği konusunda bilgi verilmelidir; Sınıf ortamı Yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenmelidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışma kapsamını oluşturan 54 araştırmanın 29'unu bildiri ve 25'ini makaleler oluşturmaktadır. İlköğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik çalışmaların 2006-2008 yılları arasında yoğunlaştığı görülmektedir. 2008 yılından sonra araştırmaların sayısında azalma olmuştur. Özellikle öğretim programlarının yaklaşık 2004'ten bu yana uygulamada olması ve öğrenme-öğretme sürecinde karşılaşılan sorunların giderilmeye çalışılmasının bu azalmaya neden olduğu düşünülmektedir. Araştırmalar incelendiğinde, bildirilerde en çok nitel araştırma modelinin, makalelerde ise betimsel araştırma modelinin kullanıldığı görülmektedir. Günümüzde nitel araştırmaların önemi gittikçe artmaktadır. Bu nedenle araştırmacıların çoğunun bu araştırma modelini kullandığı düşünülmektedir. Betimsel tarama, daha çok sosyal bilimlerde kullanılan bir modeldir. Sosyal bilimlerde yapılan birçok araştırmada bu modelin kullanıldığı görülmektedir. Mevcut durumun ortaya konulmasında kullanılan tarama modelidir. Bu nedenle araştırmacıların bu modeli tercih ettikleri düşünülmektedir. Bunun yanı sıra araştırmalarda, alan araştırması ve ilişkisel araştırma modelinin kullanıldığı, deneysel araştırma modelinin hiç kullanılmadığı görülmektedir.

Veri toplama aracı olarak, bildirilerde en çok görüşme aracının, makalelerde ise en çok anketin kullanıldığı görülmektedir. Nitekim Erdoğan vd. (2011) tarafından yapılan araştırmada da buna benzer bir sonuca ulaşılmıştır. Görüşme, daha çok nitel araştırmalarda kullanılan bir veri toplama aracıdır. Görüşme yoluyla tutumlar, değerler, algılar vb. araştırılmaktadır. Ayrıca yukarıda bildirilerde daha çok nitel araştırma

modelinin kullanılması ile ilgili sonuca dayalı olarak araştırmacıların nitel veri toplama aracı olan görüşmeyi kullandıkları görülmektedir. Bu da araştırma modeline uygun veri toplama aracının kullanıldığını göstermektedir. Anket ise daha çok betimsel tarama modelinde kullanılan bir veri toplama aracıdır. Mevcut durumun ortaya konulmasını sağlamaktadır. Ayrıca yukarıda makalelerde daha çok betimsel tarama modelinin kullanılması ile ilgili sonuca dayalı olarak araştırmacıların bu veri toplama aracını seçtikleri görülmektedir. Bu da araştırma modeline uygun veri toplama aracının kullanıldığını göstermektedir. Anket, sayesinde birçok kişiye ulaşıldığından araştırmacıların bu veri toplama aracını seçtikleri düşünülmektedir. Bununla birlikte araştırmalarda veri toplama aracı olarak, alanyazın taraması ve belge analizi de kullanılmıştır.

Yapılan araştırmalar incelendiğinde, bildiri ve makalelerdeki hedef grupların öğretmenler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Öğrenme-öğretme sürecinin düzenlenmesinde öğretmenler sorumludur. Ancak bu sürecin işlerliğine dair öğrenci, müfettiş, veli ve idarecilerle ilgili araştırmaların yeterince yapılmaması büyük bir eksiklik olarak görülmektedir. Ayrıca öğretmen adayları ve öğretim elemanları ile ilgili çok az sayıda araştırma yapılması da ortaya çıkan diğer bir bulgudur. Araştırmalar incelendiğinde yeni öğretim programları olarak, bildirilerin çoğunun fen ve teknoloji dersi öğretim programında, makalelerin çoğunun Türkçe öğretim programında yapıldığı görülmektedir. Bu da yapılan araştırmaların bir eksikliği olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca matematik, hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretim programlarında da araştırmalar yapılmıştır. Araştırmaların büyük bir kısmının İstanbul, Ankara ve Eskişehir’de yapıldığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmaların çoğunun batı bölgesindeki illerde yapıldığı, doğu bölgelerinde az yapıldığı ortaya çıkan diğer bir sonuçtur. Öğrenme-öğretme süreci çevre koşulları dikkate alınarak düzenlenmektedir. Ülkemizde farklı bölgelerden ve farklı kültürel özelliklere sahip toplumlardan oluşmaktadır. Bu nedenle ülkemizin farklı bölgelerinde, öğrenme-öğretme sürecinin nasıl işlediğine dair araştırmaların yapılmasının programlara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yukarıda ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Çalışma kapsamındaki araştırmaların önerilerinde yer alan saptamalar ve yapılması gerekenler temel alınarak, bildiri ve makalelerin önerilerinin ne kadarının gerçekleştirildiği değerlendirilmelidir.
- Program değerlendirme süreci biteviyedir. Ancak yapılan araştırmalara bakıldığında, özellikle son yıllarda programların öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesine yönelik yayınlarda azalma olduğu görülmektedir. Farklı öğretim programlarının öğrenme-öğretme sürecine yönelik araştırmalar yapılmalıdır.
- Araştırmalar incelendiğinde araştırmaların çoğunda betimsel model ile nitel araştırma modelinin kullanıldığı görülmektedir. Programların öğrenme-öğretme sürecinin değerlendirilmesinde bu araştırma modellerinin yanı sıra farklı araştırma modelleri de kullanılmalıdır.
- Yapılan araştırmalara bakıldığında, veri toplama aracı olarak görüşme ve anketin daha çok kullanıldığı görülmektedir. Bu veri toplama araçlarının

yanı sıra farklı araçlar da kullanılmalıdır. Böylece programların öğrenme-öğretme sürecinin işlerliği hakkında daha sağlıklı bilgilere ulaşılabılır.

- Bundan sonra öğrenme-öğretme süreci ile ilgili yapılacak araştırmalarda öğretmenlerin yanı sıra, öncelikle öğrenciler olmak üzere veliler, yöneticiler, müfettişler, öğretmen adayları ve akademisyenleri de hedef alan araştırmalar yapılmalıdır.
- Yapılan araştırmaların çoğunun iç ve batı bölgelerimizdeki illerde uygulandığı görülmektedir. Ülkemiz farklı kültürel ve sosyo-ekonomik özelliklere sahip toplumlardan oluşmuştur. Bundan ötürü öğrenme-öğretme sürecine yönelik tüm bölgeleri ve illeri içeren araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Arslan, M. (2007). Eğitimde yapılandırmacı yaklaşımlar. A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 40 (1): 41-61.
- Aydın, O. ve Özmen, Z. (2009). Yeni ilköğretim programı ile ilgili öğretmen görüşleri. M.Ü. Eğitim Bilimleri Dergisi, 30: 47-63.
- Balcı, A. (2004). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeleri. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Birgin, O. (2008). Alternatif bir değerlendirme yöntemi olarak portfolyo değerlendirme uygulamasına ilişkin öğrenci görüşleri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 6 (1): 1-24.
- Durmuş, S. (2007). Oluşturmacılık: Teori Perspektifler ve Uygulama. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Erdoğan, M., Akbunar, Ş., Kayır, Ç., Kaplan, H. ve Aşık, Ü. (2011). Öğretmenlerin öğrenme-öğretme süreçleri ile ilgili görüş, tutum ve inançları; 2005-2011 yılları arasında yapılan araştırmaların içerik analizi. 20. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı (8-10 Eylül 2011), Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
- Erdoğan, M., Kayır, Ç., Kaplan, H., Aşık, Ü. ve Akbunar, Ş. (2011). Yeni geliştirilen öğretim programları ile ilgili öğretmen görüşleri: 2005-2011 yılları arasında yapılan araştırmaların içerik analizi. I. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi (5-8 Ekim 2011), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Görgeç, İ., Karacelik, S., Kocatürk, N. ve Kaya, İ. (2008). Yeni ilköğretim 1-5 programlarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi. M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20: 115-147.
- Karasar, N. (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Koç, G. ve Demirel, M. (2004). Davranışçılıktan yapılandırmacılığa: eğitimde yeni bir paradigma. H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 27: 174-180.
- M.E.B. (2005a). İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (4-5.Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- (2005b). İlköğretim Hayat Bilgisi Dersi (1-3.Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Milles, M.B. and Huberman, A.M. (2002). The Qualitative Researcher's Companion. California: Sage Publications.
- Richardson, V. (2003). Constructivist pedagogy. Teachers College Record, 105 (9): 1623-1640.
- Sağlam, M. ve Yüksel, İ. (2007). Program değerlendirmede meta-analiz ve meta-değerlendirme yöntemleri. D.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, 18: 1-14.
- Yanpar, T. (2007). İlköğretim müfettişleri ve formatör öğretmenlerin öğretim programlarında yer alan etkinliklerle ilgili öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri konusunda görüşleri. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2 (3): 225-250.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ek : Çalışma Kapsamında İncelenen Bildiri (B) ve Makaleler (M)

Sıra No	Yazar(lar)	Araştırmanın					
		Tü rü	Adı	Modeli	Veri Toplama Aracı	Hedef Grubu	Yapıldığı İl
1.	B. DUMAN (2004)	M	İlköğretim Türkçe Programının Etkililiğinin Değerlendirilmesi	Betims el	Anket ve Görüşme	Öğretmen, Yönetici	Konya, Muğla
2.	N. T. BÜMEN (2005)	M	Öğretmenlerin Yeni İlköğretim 1-5. Sınıf Programlarıyla İlgili Görüşleri ve Programı Uygulamaya Hazırlayıcı Bir Hizmetiçi Eğitim Çalışması Örneği	Nitel	Anket ve Görüşme	Öğretmen	İzmir
3.	Ş.YAŞAR, M.GÜLTEKİN, B.TÜRKKAN, N. YILDIZ, P.GİRMEN (2005)	B	Yeni İlköğretim Programlarına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Hazırlanışlık Düzeylerinin ve Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi (Eskişehir İli Örneği)	Betims el	Anket	Öğretmen	Eskişehir
4.	A. BAŞ COLLİNS (2005)	B	İlköğretim Türkçe Programları Pilot Uygulama Değerlendirmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen, Öğrenci, Yönetici, Veli	Ankara
5.	M. ERDOĞAN (2005)	B	Yeni Geliştirilen Beşinci Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Müfredatı: Pilot Uygulama Yansımaları	Nitel	Görüşme	Öğretmen, Öğrenci	Ankara
6.	F. ERCAN, S. ALTUN (2005)	B	İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi 4. Ve 5. Sınıflar Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Bolu
7.	N. AYKAÇ, E. BAŞAR (2005)	B	İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Eğitim Programının Değerlendirilmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Samsun, Ankara
8.	A.ÖZDAŞ, D. TANIŞLI, N. KÖSE, Ç. KILIÇ (2005)	B	Yeni İlköğretim Matematik Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Eskişehir
9.	Y. ÖZDEN (2005)	B	2004 Yeni Hayat Bilgisi Programının, Öğretmen Görüşleri Esas Alınarak Değerlendirilmesi (Samsun İli Örneği)	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Samsun
10.	H. BAYRAM (2005)	B	1998 Hayat Bilgisi Dersi Programı ile 2004 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programının Etkililiğine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri	Betims el	Anket	Öğretmen Adayı	Bolu
11.	İ. KORKMAZ (2006)	M	Yeni İlköğretim 1. Sınıf Programının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Konya
12.	O. ÇINAR, E. TEYFUR ve M. TEYFUR (2006)	M	İlköğretim Okulu Öğretmen ve Yöneticilerinin Yapılandırıcı Eğitim Yaklaşımı ve Programı Hakkındaki Görüşleri	Betims el	Anket	Öğretmen, Yönetici	Ağrı
13.	C. ÖZTÜRK ve G. TUNCEL (2006)	B	Yeni 4. Ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ile İlgili Öğretmen Görüşleri	Betims el	Anket	Öğretmen	İstanbul
14.	R. ÖZBEK, B. ORAL ve M. SEVGİ (2006)	B	2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılında Uygulanmaya Konan Yeni İlköğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi	Betims el	Anket	Öğretmen	Siirt
15.	E. İZCİ, M. ÖZDEN ve A. TEKİN (2006)	B	Yeni İlköğretim Fen Ve Teknoloji Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi (Adıyaman İli Örneği)	Betims el	Anket	Öğretmen	Adıyaman
16.	K. SELVİ (2006)	B	İlköğretim Programlarının Sınıf Öğretmeni Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Eskişehir
17.	C.YÜCEL, M.K. KARAMAN, Z. BATUR, A. BAŞER ve A. KARATAŞ (2006)	B	Yeni Öğretim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ve Programın Değerlendirilmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen	İstanbul, Uşak
18.	N. AKKAYA ve F. KIRMIZI (2006)	B	İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Öğretmenlerinin Yeni Türkçe Programına ve Programın Uygulanmasına İlişkin Görüşleri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	İzmir

19.	A. AKTAŞ (2006)	B	İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Fen Bilgisi Programındaki Öğrenme-Öğretme Yaşantılarının Öğretim İlkelerine Uygunluğu (Öğretmen Görüşleri)	Betimsel	Anket	Öğretmen	Malatya
20.	M. N. GÖMLEKSİZ (2007)	M	Yeni İlköğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen	Pilot uygulamanın uygulandığı iller
21.	M. ERDOĞAN (2007)	M	Yeni Geliştirilen 4. Ve 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programının Analizi; Nitel Bir Çalışma	Nitel	Görüşme	Akademisyen, Öğretmen, Öğrenci	İzmir, Ankara
22.	A.R. ÖZPOLAT, F. SEZER, İ.Y. İŞGÖR, M. SEZER (2007)	M	Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Programına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen	Erzurum
23.	M. N. GÖMLEKSİZ ve İ. BULUT (2007)	M	Yeni İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen	İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli, Van
24.	İ. ŞAHİN (2007)	M	Yeni İlköğretim 1. Kademe Türkçe Programının Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen	Bolu, Diyarbakır Hatay, İstanbul, Kocaeli, Van
25.	M. YAPICI ve N. H. LEBLEBİCİER (2007)	M	Öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programına İlişkin Görüşleri	Betimsel	Anket	Öğretmen	Afyon
26.	Ö. KORAY ve G. C. PEHLİVAN (2007)	B	İlköğretim 1. Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Yeni Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı Hakkındaki Görüşleri Üzerine Nitel Bir Araştırma	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Zonguldak
27.	T. UĞUR (2007)	B	2005 İlköğretim 1,2 Ve 3. Sınıflar Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri	Betimsel	Anket	Öğretmen	Uşak
28.	A. TAŞ (2007)	B	Öğretmen Adaylarının Yeni İlköğretim Programına Ve İlköğretim Okullarında Uygulanmasına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen Adayı	Konya
29.	P. ARTUT ve A. P. BAL (2007)	B	İlköğretim 1. Kademe Matematik Öğretim Programının Değerlendirilmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Adana
30.	S. ORUÇ ve B. N. ALTIN (2007)	B	Sosyal Bilgiler Dersi Yeni Öğretim Programı İle İlgili Öğretmen Adaylarının Görüşleri	Betimsel	Anket	Öğretmen Adayı	Ankara, Niğde
31.	M. N. GÖMLEKSİZ ve T. DİLCİ (2007)	B	Yeni İlköğretim Programının Getirdiği Yeniliklerin İşlevselliğine Dönük İlköğretim Müfettişlerinin Algıları: Nitel Bir Çalışma	Nitel	Görüşme	Müfettiş	Adana, Osmaniye
32.	A. P. BAL (2008)	M	Yeni İlköğretim Matematik Öğretim Programının Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Hatay
33.	İ. GÖRGEN, S. KARACELİK, N. KAPUCU, İ. KAYA (2008)	M	Yeni İlköğretim 1-5 Programlarının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen	Muğla
34.	M. C. YILDIRIM (2008)	M	Yeni İlköğretim Programının Değerlendirilmesi	Alan Araştırması	Alanyazın	-	-
35.	S. GÜVEN (2008)	M	Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Ders Programlarının Uygulanmasına İlişkin Görüşleri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Ankara
36.	C. EPÇAÇAN ve M. ERZEN (2008)	M	İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen	Ankara, Siirt
37.	N. SERT (2008)	M	İlköğretim Programlarında Oluşturmacılık	Nitel	Görüşme ve Belge Analizi	Öğretmen, Yönetici	Ankara
38.	S. UYGUN ve S. Z. GENÇ (2008)	B	Yeni İlköğretim Programlarının Kuramsal Temelleri Açısından Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen	Çanakkale
39.	M. TAHIROĞLU, M. KARASU, V. AKTEPE (2008)	B	Birleştirilmiş Sınıflarda Yeni Programın Uygulanması Esnasında Karşılaşılan Güçlüklerle İlişkin Öğretmen Görüşleri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Aksaray

40.	S. SEKİN, Z. İBRAHİMOĞLU ve M. YÜCEL (2009)	B	Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Ders Etkinliklerine İlişkin Görüşleri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	İstanbul
41.	Ç. ÇETINKAYA (2008)	B	İlköğretim 1. Sınıf Ebeveynlerin 2004 İlköğretim 1. Sınıf Türkçe Programına İlişkin Görüşleri	Nitel	Görüşme	Veli	Ankara
42.	R. KARADAĞ (2008)	B	Türkçe Öğretim Programının Uygulanmasında Yaşanan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Adıyaman
43.	H. ANILAN, F. ÇALIŞIR, B. GENÇ ve U. OKKIRMAN (2008)	B	Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersinin Uygulama Aşamasında Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	Eskişehir
44.	Ö. KELEŞ, E. BAKAR ve M. KOÇAKOĞLU (2009)	M	İl Millî Eğitim Müdür Yardımcılarının Yenilenen İlköğretim Programlarına Yönelik Görüşleri	Nitel	Görüşme	Yönetici	Türkiye Geneli
45.	B. ÇETİN (2009)	M	Yeni İlköğretim Programı (2005) Uygulamaları Hakkında İlköğretim 4. Ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri	İlişkisel Tarama	Anket	Öğrenciler	İstanbul
46.	K. KAYIKÇI ve A. SABANCI (2009)	M	Yeni İlköğretim Programının Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen, Müfettiş, Yönetici	Kilis, Hatay, Antalya
47.	O. AYDIN ve Z. ÖZMEN (2009)	M	Yeni İlköğretim Programı İle İlgili Öğretmen Görüşleri	Betimsel	Anket	Öğretmen	İstanbul
48.	A. ADIGÜZEL (2009)	M	Yenilenen İlköğretim Programının Uygulanması Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar	Betimsel	Anket	Öğretmen, Yönetici	Şanlıurfa
49.	Ö.C. KARACAOĞLU ve E. ACAR (2010)	M	Yenilenen Programların Uygulanmasında Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar	Alan Araştırması	Alanyazın (Kartopu)	Öğretmen	Aydın
50.	Y. DOĞAN (2010)	M	Fen Ve Teknoloji Dersi Programının Uygulanması Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar	Betimsel	Anket	Öğretmen	14 farklı il
51.	S. UNAYAĞYOL (2010)	B	Öğretmenlerin Fen Ve Teknoloji Programının Uygulanması Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Yozgat İlli Örneği)	Betimsel	Anket	Öğretmen	Yozgat
52.	R. KETE, Ç. DEDE ve V. ÖZ (2010)	B	İzmir Buca İlçesinde 5. Sınıf Fen ve Teknoloji Yeni Ders Programlarına Ait Öğretmen Görüşleri	Nitel	Görüşme	Öğretmen	İzmir
53.	S. YALÇIN ve S. YALÇIN (2011)	M	Yeni İlköğretim Müfredatının Uygulanmasına İlişkin İlköğretim Öğretmenlerinin Görüşleri	Betimsel	Anket	Öğretmen	Bayburt
54.	S. YÖRÜK, A. YAVUZ, E. KIVRAK (2011)	M	Yeni (2005) İlköğretim Fen ve Teknoloji Programının Öğretmen, Yönetici ve Müfettiş Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi	Betimsel	Anket	Öğretmen, Yönetici, Müfettiş	Afyon

Evaluation of Studies Conducted on the “Learning-Teaching Process” Dimension of 2004 Primary School Curriculum²

Assist.Prof.Dr.Hilal Kazu
Firat University-Turkey
hkazu@firat.edu.tr

Serkan ASLAN (M.A. Stud.)
Firat University-Turkey
aslan.s1985@gmail.com

Extended Summary

Problem and Purpose: The continuous development of curriculums to meet the changing needs of the time is one of the fundamental factors of education systems to remain up-to-date. Therefore, countries, especially developed ones, have made every effort to increase the quality of their educational curriculums. In our country, Ministry of National Education has been carrying out studies to innovate and improve primary school curriculums to keep pace with these needs since 2004. With renewed primary school curriculum based on constructivist learning approach, an approach which is student-centered, activity-based, and gives importance to the integration of inside and outside classroom activities of the students is adopted.

As a result of constructivist approach, students' involvement in learning process and their learning by doing and thinking have been aimed, and creating an environment in which students can improve their high-level thinking abilities such as critical and creative thinking, analyzing and evaluation have attempted to be provided. With constructivist approach, important changes have been made on goals/objectives, content, learning-teaching process and evaluation which are comprising the dimensions of the education program. Activities in learning and teaching process of previous curriculum were implemented with a teacher-centered approach which was mostly based on memorization in which high-level skills were not taken into consideration and asking question method was mostly used. In learning and teaching process of new curriculum, elements such as stimulating natural curiosity for learning to take place, student-centered activities, using what is learned in different environments and encouraging co-operation between students have been given importance.

In Turkey, many studies regarding the new primary school curriculum were conducted. When these studies are analyzed, different conclusions were reached about the learning and teaching process. This study aims to evaluate the conclusions of these studies and understand the functionality of new primary school curriculum. It is considered that this study will provide a general overview of the learning and teaching process of new primary school curriculum. To this end, studies conducted on the

² Same part of this article was presented at the 20. National General Assembly on Education Sciences, 08-10/09/2011, Burdur, Turkey

learning and teaching process of new curriculum since 2004 were collected and analyzed.

Method: Data were collected through "descriptive scan model". Scan models are defined as describing an existing or a past situation as it is or it was. 54 studies were collected, and meta and content analysis were used to evaluate them.

Results: Depending on the analysis, it has been revealed that most of the studies were conducted with respect to teachers' views and studies with respect to students, parents, directors and inspectors' views are insufficient. It has been also revealed that most of the studies were conducted between 2006 and 2008; qualitative and descriptive research models were employed as the research model; questionnaires and interviews were preferred as the data gathering tool; teachers were determined as target groups and studies were mostly conducted in central and west districts. According to the teachers, the positive side of the new curriculum is that it directs students to research and think. However, they also indicated that time insufficiency, crowdedness of classrooms, lack of communication with families, and financial costs of the activities to parents and teachers were the negative sides of the new curriculum. Another finding from these studies was that teachers have a positive view on new approaches used in learning and teaching process, however, they do not have enough knowledge on them. Besides, in order to actively implement new curriculum, physical conditions should be appropriate and there should be enough equipment to employ the activities. However, there have been problems in learning and teaching process since these conditions have not been fulfilled. Some of the findings of these studies include that activities in the new curriculum lead students to think and research, there is an increase in the students' interests towards lessons and activities are effective in teaching the subject matter and contribute to the socialization of the students. In the conclusion section of this study, some suggestions are offered depending on the evaluation of the studies in the literature.

Keywords: 2004 Primary School Curriculum, Learning-Teaching Process, Constructivism

